

BUITEN

16^E JAARGANG N°. 52.

ZATERDAG 30 DECEMBER 1922.

Foto Joh. A. Bakhuis.

BERKENLAAN BIJ OUD-LEUSDEN.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

BERKENLAAN BIJ OUD-LEUSDEN, ILLUSTRATIE . . .	BLZ. 613
EURYALE, DE ONSTERFELIJKE, UIT HET ENGELSCH VAN CARLTON DAWE (29) . . .	614
EEN GOEDE TIJDING VOOR ONZE ABONNÉ'S . . .	615
WEESP, DOOR RO VAN OVEN, GEÏLLUSTREERD BLZ. 616—620	
DE KORTSTE DAG, DOOR F. W. DRIJVER . . .	BLZ. 618
TERUGBLIK (GEDICHT), DOOR S. HANS . . .	619
DE VISSCHENDE MONNIK VAN DICKENINGE, DOOR WOUTER VAN RIESEN . . .	620
VAN 'N WESTFRIESCHEN BOER, DIE NAAR 'T HEILIGE LAND TROK, DOOR J. SCHUITEMAKER CZ. . .	620
RAGUSA, DOOR MAX EISLER, GEÏLLUSTREERD BLZ. 621—623	
FAZANTEN, DOOR S. VAN PRAAG . . .	BLZ. 622
DRIE BALLADEN, UIT HET ENGELSCH VAN LAFCADIO HEARN (SLOT) . . .	623
GEZICHT OP LAUSANNE, ILLUSTRATIE . . .	624

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

EURYALE, DE ONSTERFELIJKE.

EEN ROMAN VAN HET HEDEN EN VERLEDEN.

Uit het Engelsch van CARLTON DAWE.

29)

(Geautoriseerde vertaling).

„EEN hoe weet je 't en waarom zouden wij bespied worden?” „Als ik de deur uitga, zie ik altijd denzelfden man; en zooeven heeft hij me aangesproken.” „Dat is een brutaliteit.” „Hij zei, dat hij van de politie was. Ik wou wegloopen, maar hij liet mij niet door.” „Ondervroeg hij je?” „Ja, mijnheer. Hij vroeg me, wat ik wist van Mr. Zelmis, wanneer ik hem het laatst gezien had, hoe dikwijls ik op zijn kantoor ben geweest. Hoe wist hij dat allemaal?” „Och, dat hooren ze zoo. En wat zei je hem?” „Niets. Ik ben doorgelopen.” „Dat was heel verstandig van je, Dia. Maar je hoeft niet bang te zijn en je moet 't niemand anders vertellen. Ze zouden je misschien verkeerd begrijpen.” „Blijkbaar begreep Dia er zelf ook niets van; ook hij werd er niet wijzer door, alleen achterdochtiger. Hij ging ook de straat op en keek naar alle kanten rond. De man stond aan den anderen hoek. Toen Grange de straat overstak liep hij langzaam verder. Ofschoon Robert hem bij zijn terugkomst niet zag, was hij overtuigd, dat hij ergens in de buurt was. Toen hij den volgende middag op den gewonen tijd thuis kwam, zag hij den speurder nergens meer. Het was hem een verlichting, toen hij Euryale zag, die hem door het venster heen toelachte. „Wel,” vroeg hij even later, toen Mrs. Manifold het theegerei had klaar gezet en weer was weggegaan, „wat heb jij vandaag uitgevoerd!” „Van morgen heb ik een bezoek gebracht aan Mr. George Harwood.” „De man van Scotland Yard?” „Juist.” „Hij keek haar verbaasd aan. „Dat was gedurfd.” „Bedoel je — voor mij?” „Misschien voor jou niet. „Op mijn verzoek stelde hij me voor aan zijn chef.” „Sir Warwick Tenton!” „Is dat zoo'n hoog personage?” „Hij is —” „Een heel vriendelijke oude heer, maar heel dom. Hij vroeg mij met

hem te lunchen.” „Zoo!” „Ik heb het gedaan. En het resultaat heb je gezien, toen je thuis kwam.” „Ik begrijp je niet. Ik heb niets gezien.” „Je bedoelt —” „De spion is weg, Bobbie. Zijn aanwezigheid hinderde je, en ik wil niet, dat iets je hindert. Je zult hem nooit meer zien.” „Bedoel je dat je Sir Warwick hebt overreed om hem terug te roepen?” „We hebben met geen woord van hem gesproken, maar ik begreep, dat je hem liefst op de gewone manier uit den weg geruimd wou hebben.” „Op de gewone manier?” „Ik weet, dat je nog niet vrij bent van zekere vooroordeelen. Zou 't je verbazen te hooren, dat Sir Warwick vroeg of hij mij een bezoek mag brengen?” „Volstrekt niet.” „Is hij een heel gewichtig personage, die Sir Warwick?” vroeg zij. „Heel gewichtig.” „Zij glimlachte. „Wordt Engeland door velen van zulke mannen geregeerd?” „Een heel leger.” „En toch bloeit het.” „O ja.” „De goden volgen hun eigen wegen. In kleine tijden worden kleine menschen groot; maar als er eens groote tijden komen? De goden zijn onverbiddelijk rechtvaardig en de vergelding heeft een sterk geheugen.” „Wat bedoel je daarmee?” „Want zij had plotseling gesproken met den ernst van een profetes. „Als het Noodlot beslist, strijden de menschen vergeefs; anders zou ik spreken als Cassandra en evenals zij bespot worden. Het zou zeker vergeefsch zijn het Engelsche volk te raden zich te ontdoen van zijn Sir Warwick Tentons?” „Absoluut. Wij zijn hier in Engeland, waar nooit iets veranderd kan worden.” „Welnu, de toekomst zal het leeren.” „Peinzend leek zij voor zich uit. „Wij hebben nog een langen weg af te leggen.” „Naar welk eindpunt, Eurvale?” „Dat weet ik niet.” „Welk ook het einde zal zijn,” antwoordde hij, „ik verlang slechts één ding: de reis met jou te ondernemen!” „Moed en liefde,” fluisterde zij, „wie zal hun macht betwijfelen?” Haar oogen flusterden. „De beproeving nadert,” sprak zij. „Bezit je den moed, geliefde?” „Twijfel je daaraan? Wat een mensch kan doorstaan, zal ik doorstaan.” „En als het meer is, dan een mensch doorstaan kan?” „Ik zal doen, wat ik kan.” „Zij sloot haar oogen en haar lippen bewogen als in fluisterend gebed. Nog nooit had zij hem zoo bovenaardsch geleken. Het was alsof zij zag wat geen sterfelijke oogen ooit gezien hadden, alsof zij van aangezicht tot aangezicht stond tegenover de groote krachten van het heelal. „Een ziel dwalend in de ruimten,” fluisterde zij, „alleen, nameloos, vergeefs haar vleugels slaand tegen de adamanten deuren, die het licht uitsluiten. Opent u, deuren, opdat wij kunnen binnen treden en genieten van wat ons toebehoorde en weer het onze moet worden. Is het niet zoo geschreven in de sterren door hem wiens hand de sterren geschapen heeft? Wie kan dit schrift onleesbaar maken, uitwissen, vernietigen? Zelfs hij niet, die het geschreven heeft. Toch komen wij niet weer trots tartend; niets wordt geëischt als een recht, niets verlangd als genade.” „Zij opende haar oogen, en toen zij hem aankeek, zag hij niets dan liefde in hun wonderbare diepten. „Jij en ik, wij tweeën,” sprak zij, „wat kan de eeuwigheid meer verlangen? Weer klinkt mijn stem door de oneindigheid van tijd en ruimte, weer nader ik de angstverwekkende duisternis, die mij scheidt van het licht. Nog een stap en ik treed binnen en toch is die stap mij verboden. Uit de duisternis komt een stem, roepend in den wind: „treed binnen, maar treed alleen binnen,” en mijn ziel huivert bij dit bevel. Neen, niet alleen, geliefde; ik ben te veel alleen geweest. Te veel smart heb ik in eenzaamheid beweend, te veel leed alleen geleden. Hand in hand zullen wij die poorten binnentreden, licht van mijn oogen, of ik treed er nooit in.”

DRIEENTWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE DOOD VAN PROFESSOR GREENSHAW; DE OPGEWONDEHEID VAN EURYALE; GRANGE ONTVANGT HET GEHEIMZINNIGE PAKKET.

„Het eerste bericht ontving Robert Grange door de telefoon. Mr. Bridges, van Mayne & Bridges, had hem opgescheld. Hij was op zijn kantoor in de Temple en deed zijn uiterste best zijn gedachten bij zijn werk te bepalen, ofschoon hem dit moeilijk viel. Sinds haar komst hadden de gewone dingen van het leven voor hem veel van hun beteekenis verloren. Hij had nooit tevoren bemerkt, dat het leven zoo eng was. Het leek hem soms, dat hij alles wat klein en onbeteekenend was achter zich had gelaten. „Bent u dat, Mr. Grange,” klonk de stem. „Ja.” „Ik ben Bridges.” „Robert wachtte. „Hebt u het avondblad gelezen?” „Neen, mijnheer.” „Dus hebt u het nieuws nog niet gehoord?”

„Ik heb nog niets gehoord”, antwoordde hij angstig, vrezend dat het betrekking had op Euryale. En toen nog angstiger: „Welk nieuws?” ☼ „Zeer treurig nieuws”, zei Mr. Bridges langzaam. „Ik vrees, dat uw oom op zee verongelukt is”. ☼ „Groote Hemel!” En toch, vreemd genoeg, voelde hij zich verlicht bij die gedachte. ☼ „Ik vrees, dat wij het ergste moeten gelooven. De stoomboot, die hem van den Piraeus bracht, is met man en muis vergaan. Ik betuig u mijn innige deelneming in uw verlies”. ☼ „Dank u”. ☼ Oom Peter dood! Langzaam hing hij het toestel aan den haak en keek de kamer rond, alsof hij van die doode dingen een verklaring verwachtte. ☼ Zijn eenige vriend, bijna zijn vader! Het ware, echte gevoel had hij nooit gekend, maar dankbaarheid had geleid tot genegenheid. Wat zou Euryale er wel van zeggen en welken invloed zou het op den gang van zaken hebben, was zijn eerste gedachte. Professor Greenshaw had wellicht veel dat nu duister was, kunnen ophelderen. Vermoedelijk was hij wel speciaal met dat doel zoo snel afgereisd. Zijn laatste brief was veelzeggend geweest, maar had nog meer verzwegen. ☼ Het is steeds droevig, dat als een geleerde sterft, zoo veel wijsheid met hem ten grave daalt. Robert wist, dat de wereld hem zou missen; want al had hij vijanden gehad, iedereen moest zijn groote gaven erkennen. En nu was hij dood en met hem al de wetenschap, die in zijn hoofd vergaard was. ☼ Hij wou juist de straat oploopen om een krant te koopen, toen Euryale met het blad in de hand binnentrad. ☼ „Heb je 't gelezen”, vroeg hij. ☼ „Ja”. ☼ Hij nam de krant en las het bericht. Het was een kort telegram uit Athene vermeldend, dat de stoomboot *Atlantis* in de Egeïsche zee op een rots was geloopt en met man en muis vergaan. „Onder de passagiers was de beroemde oudheidkundige, Professor Greenshaw, die wetenschappelijke onderzoekingen op de Eilanden had uitgevoerd”. ☼ Dat was alles. Maar hoeveel beteekende het voor hem! Hij keek Euryale vragend aan. ☼ „Ja”, zei ze, „onze arme Peter is heengegaan”. ☼ „Hij was mijn vriend, vader, alles”. ☼ „Het doet me leed voor jou, Bobbie”. ☼ „Het is vreeselijk!” ☼ „Het was zijn lot zoo te sterven. Wie kan twisten met het noodlot? Misschien zou hij te vroeg zijn gekomen”. ☼ „Hoe kon hij te vroeg komen? Euryale, je bent onbegrijpelijk”. ☼ „Nog steeds? Er zijn geheimen in geheimen. Als zijn aanwezigheid bijvoorbeeld storend gewerkt had?” ☼ „Wat bedoel je daarmee?” ☼ „Ik weet niet; ik ben het noodlot niet; ik denk maar zoo. Hij was een oude man”. ☼ „Dat klinkt wreed”. ☼ „Maar het is 't niet, omdat oude menschen steeds dicht bij het graf zijn. Ook ik hield van hem”. Hij keek haar aan met de gedachte, dat ze dan wel liefde betoonde op de koelste en zonderlingste manier, die hij ooit had gezien of gedacht. „Hij heeft mij immers gevonden”. ☼ „Hoe, Euryale?” ☼ „Maar hij had te vroeg kunnen komen en ik zou de schuld van dankbaarheid, die ik aan hem had, hebben kunnen vergeten”. ☼ „Dat zou niets voor jou zijn”. ☼ „Toch ben ik blij, dat ik niet op de proef ben gesteld”. ☼ Hij voelde, dat ze zich van dit verlies niet veel aantrok, en dat speet hem. Hij wist natuurlijk niet, wat tusschen die twee was voorgevallen; maar in ieder geval had het niet tot groote genegenheid geleid. Of dat aan zijn oom of aan haar gelegen had, kon hij niet weten. Zelfs jegens hem had zijn oom weinig genegenheid getoond, niettegenstaande zijn groote vriendelijkheid en welwillendheid. ☼ „Je moet niet twifelen”, sprak zij; „er moet geen schaduw van wantrouwen in je ziel zijn, of ons lot kan daardoor hopeloos in gevaar geraken. Ik zeg je nogmaals, alles zal je duidelijk worden. Wat ik schijn te zijn, wat ik ben, wat ik zijn zal, is alles een en hetzelfde. Mijn lot is in jouw handen. Als je me nu teleurstelt, zal ik vergeefs uit het verleden tot je zijn gekomen”. ☼ „Hoe zou ik je kunnen teleurstellen?” vroeg hij. ☼ „Ik weet het niet; maar soms sluipet de vrees voor het onvoltooide in mijn ziel, ja, ik die niet weet wat angst is in den zin waarin jij het begrijpt, voel in mij een vrees, die geen sterveling zou kunnen peilen. O, mijn geliefde! laat je liefde niet bekoelen, want het zou ons beider ondergang beteekenen”. ☼ „Op mijn liefde kan je bouwen”, zei hij. „Wie twijfelt nu? Je bent wijs, Euryale, met een wijsheid groter dan die van andere vrouwen, en mijn hart ligt voor je als een open boek. Wat heb je daarin gelezen?” ☼ „Datgene wat mijn ziel verblijdt. Maar als er nu nog meer moet gebeuren, iets waarvan je nooit gedroomd hebt?” ☼ „Als jij maar bij me blijft”, antwoordde hij, „mogen alle andere dingen komen

of gaan. Ik verlang jou slechts, jou alleen. Met jou is de beker mijns levens boordevol. Om bij jou te zitten, je aan te raken, je aanwezigheid te gevoelen en in mijn ziel te weten, dat jij de mijne bent, voert mij op boven alle droomen”. ☼ Ofschoon haar oogen schitterden, sprak er nog nieuwsgierigheid uit. En als een echte vrouw vroeg zij weer: ☼ „En zal je zoo blijven beminnen, wat er ook gebeurt?” ☼ „Wat een vraag! Wat zou er kunnen gebeuren waardoor ik minder van je zou gaan houden?” ☼ „Als men kwaad van mij sprak?” ☼ „Dan zou ik niet luisteren”. ☼ „Als ik anders was dan je denkt...oneervol?” ☼ „Dan zou mijn liefde je eervol maken”. ☼ „Stel je mij voor als iets waarvan een man zich met weerszin afkeert”. ☼ „Dat is ondenkbaar”. ☼ „Het zou toch kunnen zijn”, vervolgde ze ernstig. „Het mooiste uiterlijk verbergt vaak innerlijke slechtheid”. ☼ „Ik zal slechts naar het uiterlijk kijken”. ☼ „Als ik een wezen was, zooals je het je niet denken kunt?” ☼ „Wees wie je bent en ik ben voldaan”. ☼ „Als je mij maar begreep!” ☼ „Ik begrijp alleen, dat ik je bemin”. ☼ „En is je liefde sterker dan de dood?” ☼ „Sterker dan de dood”, sprak hij. ☼ „Ze kent geen vrees, geen schande, geen wantrouwen?” ☼ „Ik ben slechts een mensch”, zei hij. ☼ „Je zult een god zijn — als je mij bemint als een god”. ☼ „Ik weet niet hoe goden beminnen, maar wel weet ik, dat geen man je meer zou kunnen beminnen”. ☼ „Je moet mij sterker beminnen, dan een man kan doen; je moet mij zien met de oogen van een god, mij doorgronden met de ziel van een god; zooals de wind de zon bemint, de zon de aarde. Je kunt 't doen”. ☼ „Dan bemin ik je zoo”. ☼ „De aarde mag je gedachten niet beperken, noch de hemel ze omvatten. De wind ruischt gelijkelijk over weelderigen plantengroei en dorre heide; de zon schijnt zoowel op het geurige als het vergaande. Zoo moet je liefde schijnen op mij, zoo moet je geest ruischen over den mijnen”.

(Wordt vervolgd).

Verbetering.

In „Buiten” van 16 December 1922, blz. 594, 2de kolom, staat: „De propagatie geschiedt door afleggen of stekken, gevolgd door zijn „veredeling, of door enting” Deze onjuistheid is het gevolg van eene correctie-fout. De zin moet luiden: „De propagatie geschiedt door enting op verschillende soorten stammen (kwee, doucin enz.).

Een goede tijding voor onze abonné's

BELANGRIJKE PRIJSVERLAGING.

Er was een tijd — en ach! wat is er in die weinige jaren, want 't is nog geen zes jaar geleden, veel gebeurd! — dat men zich voor een geheel anderen prijs op „Buiten” kon abonneren als later gevraagd moest worden. Maar in 1916 bleek 't niet langer mogelijk den ouden prijs te handhaven: in 1918 moest hij wederom verhoogd worden, en vervolgens nog eens in 1919. In den aanvang van 1920 ten slotte zagen de uitgevers zich gedwongen nogmaals den prijs van het blad te verhoogen; de aanzienlijke vermeerdering der drukkosten noodzaakte daartoe. Laat ons nu verklappen, dat hoewel die verhoogen steeds in verhouding beneden de kosten-vermeerdering bleven, redactie en uitgever toen hun hart hebben vastgehouden, vrezende dat de abonné's „Buiten” in den steek zouden laten in de ook voor hen zoo moeilijke tijden. Maar — die vrees werd beschaamd: de zeer groote meerderheid der abonné's bleef „Buiten” trouw, een verheugend bewijs hoezeer zij ons blad op prijs stelden! ☼ De uitgevers hebben zich dan ook verplicht gevoeld, zoo spoedig en zoo belangrijk mogelijk den abonnementsprijs te verlagen. Thans is dit mogelijk geworden, en werd besloten, den prijs terug te brengen van f 17.50 op f 12.50 (franco per post f 14; buitenland en koloniën f 21; zeepost f 16.50). Tot deze zóó aanzienlijke verlaging werd echter besloten in het vertrouwen, dat zich bij de schare oude getrouwen een groot getal nieuwe abonné's zal aansluiten, want vermoedelijk zal het alleen dan mogelijk blijven dezen lagen prijs te handhaven. ☼ Een verzoek aan hen, die „Buiten” in zulke moeilijke tijden trouw bleven, om hun abonnement thans voort te zetten, is zeker geheel overbodig. Maar wel willen wij tot hen het verzoek richten, hun vrienden en kennissen op te wekken zich op ons blad te abonneren, zoodat niet alleen de lage prijs kan gehandhaafd blijven, maar bovendien „Buiten” meer nog dan te voren, wekelijks in tal van gezinnen schoonheid brengt.

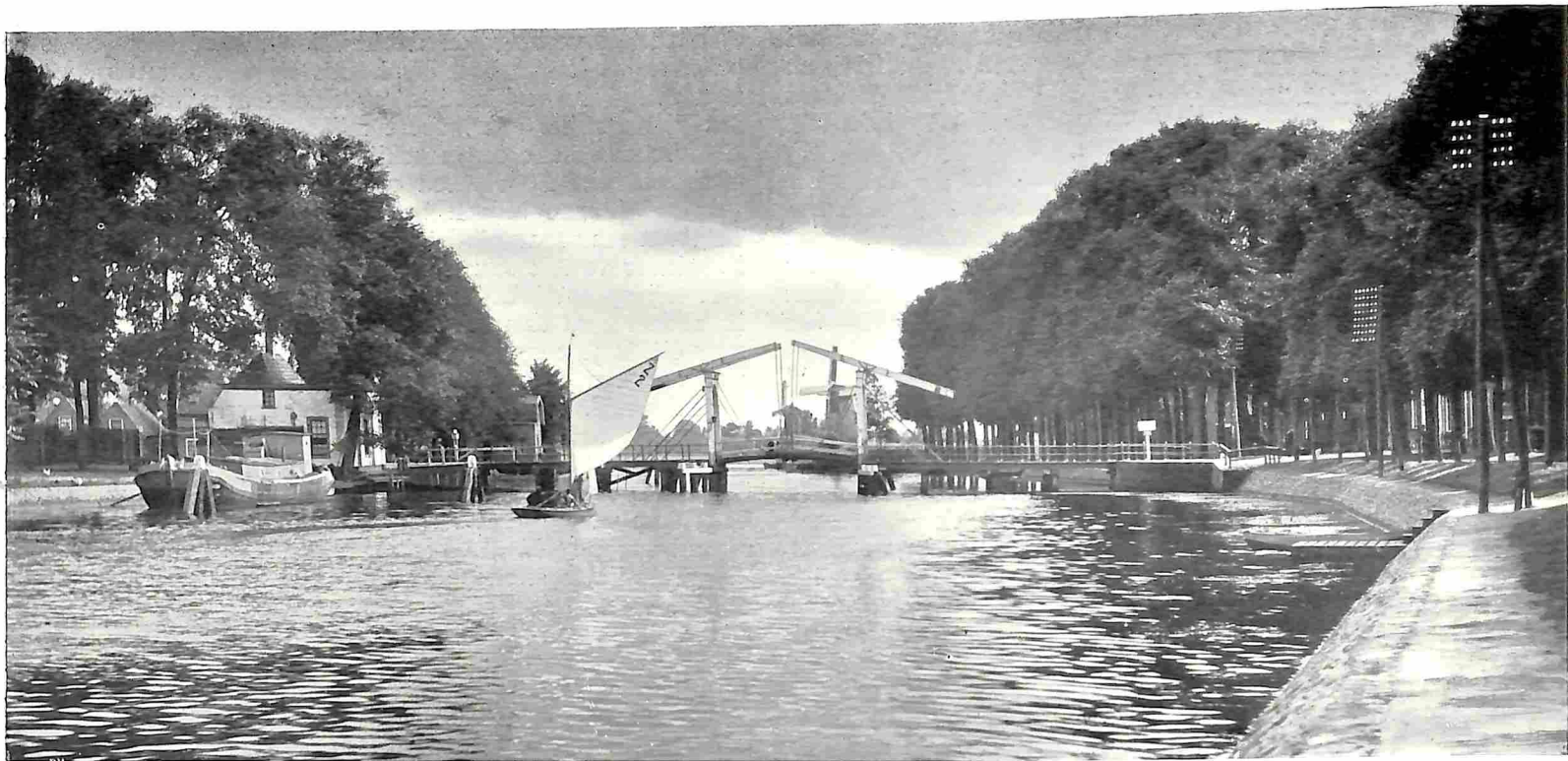

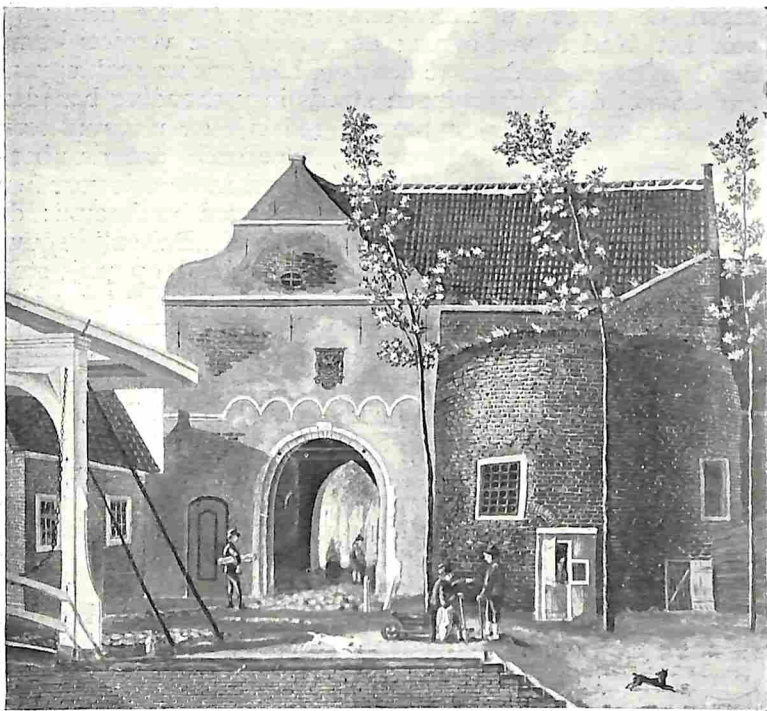
Foto C. Steenbergh.

DE VECHT MET LANGEBRUG TE WEESP.

WEESP.

ER zijn van die plaatsen, waar de tijd schijnt stil te staan, waar honderd jaar zijn als één dag. Het zijn de plaatsen, waar het water der grachtjes van een duisterder, intenser groen is dan in de steden, waar het drukke bewegelijke leven van onzen tijd is doorgedrongen, waar de huizen langs die stille, stille grachtjes nog juist dezelfde allures vertoonen als de huizen, welke eenmaal Hildebrand te gast zagen bij zijn dierbare tante Stastok. Daar, in die steedjes, verbergen onberispelijk geplooid ringetjes-gordijnen met onveranderlijke nauwkeurigheid de helft der paars-geruite vensters, voor welke een rij geraniums, ouderwetsch-vroolijk met hun vlamvend roode bloemgewemel, een statige ficus of stijfgebladerde aspidistra den verderen inkiijk in een verscholen interieur bedekt, daar blinkt de zware koperen bel met denzelfden glans als toen een degelijk-gekornette meid zich om haar stralend schoon bekommerde, daar is de huisdeur nog even deftig groen gelakt als in anno dazumal. Maar.... daar is gekomen een intense grauwhed, een mieserige kleinstede'sche nuance, welke de vroegere ingetogenheid in doodelijke verveeldheid dreigt te veranderen. Want van gelijke allure en toch anders moet het leven in

vroeger dagen zijn geweest in de huizen aan de stille grachtjes: immers nu treft het *contrast* met het groote, bruisende, woelige leven daarbuiten, in het rusteloos beweeg der groote steden, waarvan dit nu een achterstallige afglans is. Maar in vroeger eeuwen, toen het leven ook elders rustiger, bescheidener daarhenen ging, toen was er bijna gelijke gang tusschen den harteklop van het nu doode stadje en van haar machtig voorbeeld. Zoo was 't mij tenminste te moede, toen ik — laat ik eerlijk zijn — op een zeer triestigen winterdag aan het station Weesp uitstapte, 15 minuten, nadat ik Amsterdam met zijn stille grachten en zijn statige huizen, maar ook met zijn daverende vrachtauto's, zijn trams, zijn reppende en jagende bewoners had verlaten. ☼ Een klein verouderd stationnetje, waar een zeer onvoldoende barrière de reizigers beschermt tegen het gevaar verpletterd te worden onder de in razende vaart voorbij-ijlende sneltreinen, geeft reeds dadelijk een beklemmende suggestie. En als men buiten het station treedt, wordt men aanstonds getroffen door de voorwereldlijke wijze van bouwen, welke Weesp zich veroorlooft. Daar staat midden in een grasland een los neergeworpen blok huizen, waaraan iedere rooilijn vreemd schijnt te zijn. En her en der schijnen de overige huizen neergezet, voor men in het stadje komt, dat, onder den rook van de stad met zijn half miljoen inwoners, welke steeds meer de allures van een metropolis verovert, onvernietigd een vroeger levensinzicht voor de 20ste eeuw heeft gered. Gered: immers bewaard bleven ook de wallen aan de oostzijde, welke Weesp tot een veste maakten, schuttend de veiligheid der groote koopmansstad daarginds aan het Y. Ze strekken zich uit langs de Vecht, de breede Vecht, waar alle tinten, alle heerlijkheid van het Hollandsch landschap zijn vereenigd, het blanke, stralende, stille licht, dat kostelijk contrast geeft met de sombere kleurnuances daarbinnen in het stadje. ☼ Toch, eenmaal moet Weesp van een vroolijker, levenskrachtiger, blijmoediger aspect zijn geweest. Daarvan getuigt nog het Stadhuis, door een bewonderende navolger van Jacob van Campen in 1772 gebouwd. Het getuigt van burgerlijke macht, van welvaart, van zelfverzekerdheid. En het werd dan ook opgericht in een tijd, dat Weesp nog de stad was, waar „de inwoners rijk zijn en nu hebben die neeringh van 't beste bier, dat over Hollandt gedroncken wort”. Het was de tijd, dat een Weesper dichter zong:

DE VOORMALIGE MUIDERPOORT TE WEESP.

„Zoo lang de zilv'ren Vecht uw boorden blijft besproeien
O Wesep, en Natuur u met haar schoon vereert,
Zoolang de koopmanschap in Nederland zal bloeien,
Genever, en door Oost en Westen wordt begeerd —
Zoo lang de Naneef Trouw op hoogen prijs zal stellen
Hoort gij, mijn Vaderstad, uw naam met blijdschap spellen”.

Foto C. Steenberghe.

HET ACHTEROM TE WEESP, VAN 'T BUITENVEER AF GEZIEN.

Want en bier en jenever waren de beide voornaamste industrieproducten van het stadje: het bier was bekend onder den naam van Vlaamsche Doctor, tengevolge waarvan de varkens uit den omtrek, die met den afval werden gemest (66k voor den uitvoer) Weesperstudenten werden genoemd. In 1772 bestonden er nog dertig jeneverbranderijen, die nu echter alle verdwenen zijn. Wel is op het Achterom nog het gebouwtje van de „Mouterij de Leeuw” bewaard, maar de brouwketels zijn sinds eenigen tijd verkocht en men legt zich nu op het zeer onschadelijke bedrijf van limonade-fabricage toe. En sinds den aanvang der 19de eeuw verschaft van Houten's Cacao velen inwoners van Weesp een bestaan. Het was in 1828, dat de stichter der fabriek, C. J. van Houten, een middel vond om het overtollige vet uit de cacao's te verwijderen, waardoor het mogelijk werd de boonen tot poeder te vermalen, en een uitmuntend en populair voedingsmiddel werd gecreëerd. Steeds meer breidde de fabriek zich uit zoodat thans een geweldig gebouwencomplex aan de Amsterdamsche vaart, even buiten het stadje gelegen, noodig is om aan de vraag naar van Houten's Cacao te voldoen. Merkwaardig is het proces van mutatie, waardoor de droge cacao's verandert in fijn poeder en platen cacao-boter, welke gebruikt wordt bij de bereiding van alle mogelijke soorten eet-chocolade. Het heele proces hier na te gaan, zou te ver voeren: de herinnering aan een ontelbaar aantal trappen, machines en snel-draaiende vliegwielen, waarbij, door de modernste uitvindingen, de arbeid van menschen-handen tot een minimum werd gereduceerd, gecombineerd met de herinnering aan gedroogde, gesorteerde, gemalen boonen, vetbruine chocoladestroopen, gestolde cacao-boter (als het afgescheiden vet wordt genoemd) overtuigen me hiervan, dat werkelijk „Buiten” aan een uitvoerige bespreking te veel bladzijden zou moeten wijden en tevens van deze zekerheid, dat wij bij van Houten's Cacao niet bevreesd behoeven te zijn op cacao'schillen te worden onthaald! Ze verdwijnen evenals de cacao-boter, welke aan chocolade-fabrikanten wordt verkocht, van de fabriek. Binnenkort hoopt de firma van Houten echter haar eigen chocoladefabriek te openen. Zoodat het complex weder grooter zal worden; naast de cacao-fabrieken is er een eigen smederij en bankwerkerij, loodgieterij, gasfabriek, elektrische centrale, timmerwinkel enz. Terwijl de administratie gevestigd is in een groot modern, helaas uit bouwkundig oogpunt bedroevend nuchter-kantoor-gebouw, waar ook de administratie van de reclame-uitgave „Ons eigen tijdschrift” wordt bezorgd. Maar keeren we naar Weesp terug, naar het oude Weesp, dat in 1355 voor het

eerst wordt genoemd als een beveste stad. In 1386 vergunde graaf Albrecht van Beieren aan Weesp een vrije jaarmarkt, gedurende vier dagen vóór en na St.-Victorsdag, den 18 October. Bepaalde weekmarkten worden er niet gehouden: wel is nog de Ossenmarkt, volgens een welgezind schipper die me inlichtingen gaf, de plaats, waar van tijd tot tijd een houtmarkt wordt gehouden. En „ze zetten er ook wel eens een curasel!” Waaruit tot een kermis misschien kan worden geconcludeerd. In de dagen, dat deze zeker bestond, in 1386, was Weesp nog een bemuurde stad met poorten en torens; later werd ze omwald, tenminste gedeeltelijk, en eenige malen werd zij uitgelegd bij vergrootingen in 1613 en 1647. In 1551 bezat de stad vier poorten. Aan het N. einde der Hoogstraat was de Muiderpoort, aan het Zuideinde de Langebrugspoort. De Hoogstraat bestaat nog: ze is geen straat, gelijk de naam zou doen onderstellen, maar de overzijde van de Ossenmarkt, tusschen welke beide „grachten” de Vecht stroomt. Beide zijden zijn verbonden door de Langebrug, waarvoor de

DE VOORMALIGE AMSTERDAMSCH E POORT.

Langebrugspoort was gebouwd. De poort die eigenlijk slechts een opening in den stadsmuur was, verdween evenals de andere poorten der stad, de brug bestaat nog. De Muiderpoort, waarvan het origineel der in dit nummer geplaatste reproductie nog in het stadhuis hangt, (evenals de afbeelding der Amsterdamsche poort) werd 't laatst van alle poorten, in 1839, afgebroken. Ze droeg het keizerlijk wapen met het jaartal 1552, waarschijnlijk het jaar, dat ze werd gerestaureerd. ¶ Nu is er geen enkele poort meer over. Ook de muren verdwenen; de wallen, die zich thans om Weesp bevinden, behooren tot het vestingstelsel der Hollandsche waterlinie, in 1672, na den inval der Franschen, geconstrueerd. Wel was men in 1672 bevreesd voor een bezetting der Franschen, maar nog juist intijds werd de vijand teruggedreven en bleef de stad voor plundering bewaard. Dit was een gelukkiger uitkomst, dan Weesp gemeenlijk ten deel viel, als vreemde indringers haar bestaan, haar welvaart bedreigden. In 1356 werd de stad door Jan van Arkel verbrand, in 1373 door bisschop Arnold van Utrecht. Tot 1508

kluurde de rust; toen kwam Karel van Egmond, hertog van Gelder opzetten, hij liet de stad aan de eene zijde in brand steken en trok, toen de burgers het vuur trachtten te blusschen, aan de andere de stad binnen. En toen die van den keizer Weesp weer trachtten te heroveren, kwam er groot gebrek aan levensmiddelen, zoodat sommigen in vijf dagen geen brood proefden. Pas in 1509 trok Karel van Egmond uit Weesp weg. ¶ Tijdens den 80-jarigen oorlog hield Weesp de zijde des konings tot 1577, toen op 16 Januari „door Schout, Burghemeesteren ende ghemeene Rade en Vroedschap tot Weesp, van wegens Weesp en Weespercarspel ghecommitteerd wierden, die eersame Jan Gerritz. Cuyp ende Hillebrant Govertz om met den Prince van Oranje, als Stadhouder over Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt een verding aan te gaan”. Zoo kon het gebeuren, dat in 1582 Cornelis Janse als eerste predikant uit Naarden, waar hij R.K. pastoor was geweest, naar Weesp kwam en in de oude St. Laurenskerk den kansel beklom. Deze kerk, tamelijk ongeschonden, zij het dan ook „gerestaureerd” en ontdaan van allen kleurrijken, pralenden luister, bewaard, werd in 1462 ingewijd. Nog vindt men er enkele overblijfselen uit dien tijd:

leefde, was niet alleen schilder, maar ook burgemeester van Weesp. En deze zeldzame combinatie maakte het mogelijk, dat deze vrijwel onbekende kunstenaar zijn geboorteplaats met vele doeken kon begiftigen. We vinden er op het stadhuis, we vinden er in het St.-Bartholomeusgasthuis, waar ouden van dagen en weezen worden verpleegd. De Noorder vleugel van dit gebouw, waarvan de toegang in de Middelstraat onaanzienlijk, maar zuiver van verdeeling, een geheel gebouwencomplex verbergt, werd in 1623 verbouwd, gelijk het jaartal in de bovenpost van de toegangsdeur aangeeft. Precies op te geven, wanneer het gesticht werd gebouwd, is niet mogelijk; een stichtingsbrief van 1349 vermeldt alleen, dat Jacob Vosgesz. en Gaessie zijn wijf de inrichting in het leven riepen. ☼ De zuider vleugel werd in 1650 verbouwd, terwijl de Zuider vleugel geen enkel jaartal draagt. Alles is gebouwd rondom een tamelijk ruime binnenplaats, waar het glanzende koper van een oude pomp het antieke karakter bevestigt. In den zuidervleugel bevindt zich de statige

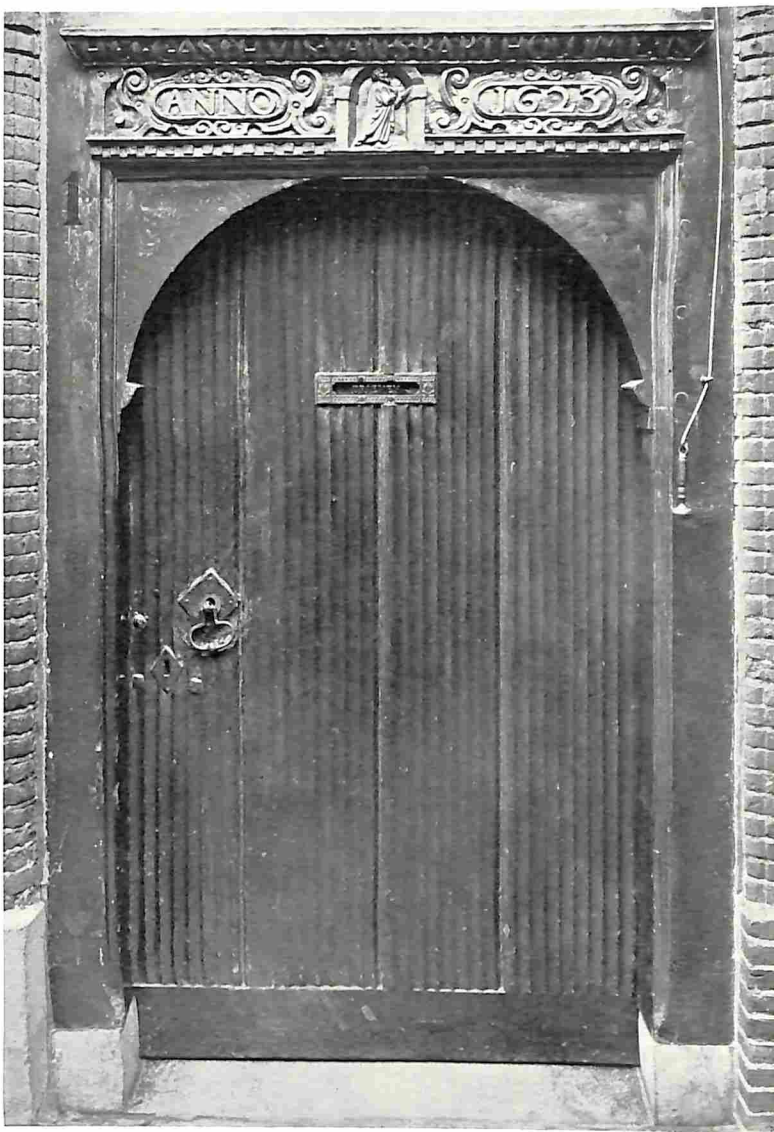

Foto C. Steenbergh.

TOEGANGSDEUR TOT HET ST. BARTHOLOMEUS-
GASTHUIS TE WEESP.

werd gewijd, zoodat deze korte beschouwing over het stadje Weesp en deszelfs qualiteiten gevoegelijk geëindigd mag heeten.

RO VAN OVEN.

DE KORTSTE DAG.

DE 21^e December is in den kerkelijken kalender gewijd aan de nagedachtenis van den Apostel Thomas, die volgens de Kerkvaders, het Evangelie in Parthië predikte en, nadat hij, met een lans doorboord, als martelaar gestorven was, te Edessa begraven werd. Zijn legende laat hem met den Indischen koning Gondoforus in aanraking komen, die hem opdraagt een paleis te bouwen. Het voor dien bouw bestemde geld zou hij evenwel aangewend hebben ten bate van armen en zieken. Toen de koning hem deswege met den dood bedreigde, verscheen Thomas' overleden broeder den vorst om dezen mede te deelen, dat in den hemel voor hem een prachtig paleis gebouwd werd. Op deze

Foto C. Steenbergh.

BIJ DE ST. LAURENSKERK TE WEESP.

legende heeft het attriboot van den H. Thomas betrekking, zijnde een bouwmeesters liniaal of winkelhaak. De St. Thomasdag wordt beschouwd als de inleiding tot het tijdperk der Twaalf Gewijde Nachten (Weihnachten) — de oude volken rekenden niet bij dagen, maar bij nachten, gelijk de Joodsche Sabbath nog altijd Vrijdags avonds ingaat — getuige het „St. Thomasluiden,” een gebruik, dat thans zoo goed als uitgestorven is en daarin bestond dat van 21 December tot Kerstmis, dag en nacht door, de klokken werden geluid. Het was in deze periode dat de geesten hoogtij vierden. In Bohemen gelooft men dat St. Thomas op een vurigen wagen door het luchtruim vaart, als voorrijder van de „Wilde Jacht”; dat zijn de winterstormen, in welke men het woest gehuil van het geestenheir meende te onderscheiden. De kortste dag is, dank zij de omstandigheid, dat hij aan Thomas gewijd werd, een voorname rol gaan spelen in het volksgeloof en tot *Lotdag* bij uitnemendheid verheven, op welken de meisjes door allerlei liefdesorakels den sluier der toekomst trachten op te lichten, ten einde te vernemen of zij in het aanstaande jaar in het huwelijksbootje zullen stappen en wie haar toekomstige echtgenooten zullen zijn. Men heeft dit willen verklaren uit het feit dat Thomas den toenaam Didymus, d.i. tweeling draagt, welke naam dan genomen zou moeten worden in den zin, welken onze Ten Kate er aan gaf als hij dichtte: „Tweeling is de mensch geboren”. Het behoeft evenwel geen betoog, dat het „Schoenwerpen” en andere dergelijke gebruiken hun oorsprong nemen in het overoude geloof, dat in het tijdperk der „Twaalf Nachten”, hetwelk een periode van algemeene rust was, de goden op aarde nederdaalden om te verkeereren onder de menschen. ☞ Van die gelegenheid trachtte men gebruik te maken om hun geheimen af te dwingen, openbaringen omtrent de toekomst te verkrijgen. ☞ Dat het inzonderheid op dezen kortsten dag des jaars als een schande beschouwd wordt lang te slapen, laat zich gemakkelijk verklaren uit het feit dat de dag toch al zoo kort is. Intusschen heeft men ook hier verband met St. Thomas gezocht, van wien wij in het Evangelie van Johannes lezen, dat hij te laat kwam in de vergadering der discipelen op den avond, op welken hun Meester in hun midden verscheen. Zoo heet dan de „luikak” op *dezen* dag hier en daar nog „Thomas ezel” of — zóó is het nog in Limburg — eenvoudig „Thomas”. ☞ Hiermede in verband staat het eigenaardige volksgebruik, hetwelk men te Brugge nog „Thomassen” noemt, bestaande dáárin dat men of vader of moeder of de schoolmeester „buitensluit”, met welk woord dan ook in sommige plaatsen nog de St. Thomasdag aangeduid wordt, terwijl de Vlaamsche Duik Almanak hem den naam geeft van *Sluiterkensdag*.

F. W. DRIJVER.

TERUGBLIK.

Wanneer een witte wolbevuchte kudde zich verspreidt,
De schapen vroolijk blatende de halmen snoeien,
Die frissche morgendauw als met kristal deed sproeien,
Het lamm'ental zich dartelend in 't zonnelicht vermeidt,

Dan is toch al dat leven daar, dat lente-dronken doen,
Dat hupp'len en dat springen en dat stoeien in die volte,
Vanuit een afstand tot één massa saâmgesmoltten,
Een witte plek, die stilstaat tegen 't groen.

En wanneer groote legermachten paradeeren,
Vullende velden vroeger vredig-stil en leég,
En ruiters rustloos rennen in een staág beweég
En flikk'rend schitteren de kleuren van hun kleéren,

Dan is weer al dat streven, dat zoo jagend henensnelt,
Dat gaan van duizenden in joelend bruischend leven,
Vanaf een bergtop tot één beeld slechts saâmgeweven,
Een glanze-plek, die rustig staat op 't veld.

Zoo zal ook eens, mijn kind, de vreugde mij gegeven,
Al 't liefs wat mij je schoon jong-meisjesleven schonk,
Der dagen-weelde waar ons beider zijn in zonk,
Te samen-vlocien tot één lichtplek in mijn leven.

Als dan de gouden jonge jaren lang vervlogen zijn,
En 's levens vaart ons voert naar weemoeds-kusten,
Dan blijft mijn oog bij 't omzien op iets lichtends rusten,
Dat onveranderd schitt'ren zal in heerelijken schijn.

S. HANS.

Foto C. Steenbergh.

TOEGANGSDEUR TOT DE CONSISTORIEKAMER
DER ST. LAURENSKERK TE WEESP.

DE VISSCHENDE MONNIK VAN DICKENINGE.

DRENTSCHE OVERLEVERING.

IN den heel ouden tijd, toen Dickeninge *) nog een monniksklooster was, en zijne groote bezittingen aan landerijen, koeien en vischrijke waters ver in de Wijker buurtschap uitstrekke, woonde op het klooster een broeder, wiens grootste genot bestond in het verschalken van visch. Zóó groot was hem dat genoeg geworden, dat hij de Ave's en Paters er wel eens haastig voor afratelde, ja, soms geheel oversloeg, met de gelofte op meer geschikten tijd te zullen bidden. ☞ Hij was meester over het groote spijker, waar de voorraden onder zijn waakzaam oog waren gesteld. Trouw zorgde hij, dat de disch in de reester ruimschoots voorzien werd van spijzen, en tegen de vastendagen was hij steeds te vinden aan de Reest, om visch in overvloed te hebben. Met hen van de Riverst was hij voortdurend in strijd over het recht hoever hij mocht gaan met zijne hengels en netten, en zóó hoog was die twist geloopt, dat de eerwaarde Abt tusschenbeide was gekomen en een wettig proces daarvan had gemaakt, dat langen tijd duurde en beslist werd in het voordeel van het rijke klooster. ☞ Een dikke, welgedane monnik was hij, die veel sprak en druk gebaarde met zijne vleezige, kleine handen; goedhartig en hulpvaardig, maar bekrompen tevens. Eene hem aangedane beleediging vergat hij nimmer, en velen der pachtplichtigen van het klooster dienden met omzichtigheid te handelen, wilden zij den meester te vriend houden, want, wee dengene, die zijn toorn had opgewekt! De meester bleef mokken en sloeg eindelijk over tot stugge, koppige vijandschap. ☞ Onder de rook van het klooster woonde op een kleine keuterij Ale Garrits, die in reuk van toovenarij stond. Al tweemaal was zij naar Nijveen geweest voor de proef, maar standvastig had zij de

Foto C. Steenbergh.

DE LANGE BRUG OVER DE VECHT TE WEESP.

pijnen doorstaan, zoodat zij vrijuit naar haar woonstee mocht terug keeren. Men zei van haar, dat zij het kwade oog had, haar blik verbande het geluk — en zoo zij hoorbaar eene vervloeking uitsprak, werd deze bewaarheid. ☞ Met den keldermeester stond zij op kwaden voet. ☞ Op een dag voor de vasten had hij, dicht bij haar huisje, tweemaal de netten uitgegoot en tweemaal waren zij gescheurd naar boven gekomen. Toen hij voor de derde keer uitwierp, kwam Ale naar buiten, mummelend en in zich zelve prevelend. Bij de Reest bleef zij staan en zwaaide wijd met de armen over het water. Toen de meester even daarna de netten ophaalde, waren die wel heel gebleven, maar de vangst bestond slechts uit een doode kater. Wie anders dan de hekse had die er in getooverd? Wie anders dan de hekse had de netten tot tweemaal toe doen scheuren? Zóó'n bespotting van een dienaar van het machtige klooster eischte strenge boete. ☞ Ale werd ondervraagd en ernstig vermaand de waarheid te zeggen. Zij ontkende alles. Van tooveren en heksen had zij geen verstand; dat zij in zich zelf praatte, nou, dat deden oude mensen, die veel alleen zijn, wel meer. „Waarom zij dan bezweringen over de Reest had uitgesproken?” ☞ Toen was de hekse in een helschen schaterlach uitgebarsten en ze zeide, dat ze had gewenkt tegen haar zoon, die aan den overkant een sloot groef. ☞ Dit was kennelijk een verzinsel: de meester had duidelijk toovergebaren gezien, maar Ale, die een „kwaad wief” was, zei, „dat zien oogen vaste blind waren 'eworden deur 't lange kieken op 't water en dat hee beter dee naor de vesperklokke te

heuren en as vrome kloosterling mit te bidden, dan zien tied te vergriemen mit visch oet andermans water te haolen; dat zol zien abt wel mit heur iens wezen”. ☞ En de monnik, die al eens eene vermaning van den Abt had gekregen en bovendien niet een van de dappersten was, zei niets meer, maar ging stil terug naar het klooster om onderwijl nog te hooren, hoe Ale tegen haar schoondochter keef over „die dikke doodvreter, die heur veur de darde keer veur de proef brengen wol”. ☞ Dat deed de deur dicht en al verliepen daar maanden over, zelfs jaren, vergeten deed hij het niet. ☞ Op een mooien Julidag, tegen den avond, had de dikke meester zijne hengels uitgezet, juist op de hoek, waar de Reest een bocht neemt naar het westen, toen Ale aangeloopt kwam, zoo hard, als zij maar kon. ☞ Van den overkant schreeuwde ze, zoo luid mogelijk, „of hee daaliek noar 't Klooster gaon wol om helpe veur heur zeune; dee was van d'heubulte omdeele vallen, vlak op zien heufd. Hee most bediend worden ook, want zee gleufde, dadde op zien uuterste lag; hee was hielendal wild!” ☞ Maar de meester haalde bedaard zijne hengels op en liet de snoeren langzaam in het water glijden en deed maar, alsof hij niets hoorde, zoodat Ale ten slotte zelf de landen door naar het klooster liep, zoo hard, als haar oude beenen nog meewilden. ☞ Toen zij ten laatste met hulp naar huis keerde, was haar zoon dood. En niet bediend! ☞ Met groote oogen stond ze bij de bedstee, waar haar dochter met de kindertjes voor lag te snikken. En op eenmaal keerde zij zich om, liep de deur uit naar de Reest, waar ze den monnik in het oog kreeg en met een stem, die over het land schalde,

riep ze: „Ieë, Ieë bint de schuld, da' mien jonk dood is. Ieë 'ebt 'emaakt, dadde ient vagevuur braanden mot! ☞ Ie allennig! Moar ik zegt oe, Ie krieggen oe'n straffe! Visschen wolt ie! Visschen zult ie! Toda' j'neet meere kunt! Toda' d'allerleste dag veur 't menschdom komen zal!” ☞ En sedert zijn honderden en nog eens honderden jaren voorbijgegaan. Van het klooster is alleen maar de naam overgebleven en de

groote kelders onder het heerenhuis, dat nu zijn naam draagt. ☞ Maar wie tegen de vastendagen, zoo tegen den avond door de Dickeninge bosch gaat, kan in de verte de monnik bij de Reest zien staan. En verscheiden lui nemen liever een grooten omweg, dan dat ze hem in het oog krijgen, want men zegt, dat het ongeluk brengt hem te zien.

WOUTER VAN RIESEN.

VAN 'N WESTFRIESCHEN BOER, DIE NAAR 'T HEILIGE LAND TROK.

IN 't jaar 1614 (aldus vermeldt „De Chronyk van Medenblich”) zaten eenige boeren uit 't dorp Harencarspel te zamen in de herberg „om een gelag te drincken”. Het was op Driekoningendag. Een van de boeren, Zimon Pietersz geheeten, Schepen van 't dorp, zei, dat hij wel zin zou hebben om Jeruzalem te bezoeken. De andere boeren lachten om dat idee en meenden, dat hij 't niet zou durven ondernemen. Toen ging onze Zimon met hen de weddenschap aan, dat hij binnen 't jaar Jeruzalem zou hebben gezien. Hij verkocht al z'n koebeesten aan de boeren, die in de gelagkamer waren, aan den een één koe, aan de ander twee, met de bepaling, dat hij den dubbelen prijs zou krijgen, als hij van z'n reis zou zijn teruggekomen. Hij mocht zich nog bedenken tot den volgenden dag, als de klok twaalf zou slaan. Als hij zich terugtrok, moest hij twee vaten bier in 't gelag betalen. Toen de dag was gekomen en de klok twaalf uur sloeg, kwam onze boer met den notaris in de

*) „Dickeninge”, voormalig klooster in de buurtschap De Wijk (Drente), thans een landgoed van de familie De Vos van Steenwijk.

herberg, waar al z'n kornuiten vereenigd waren, en er werd 'n akte opgemaakt, die door allen werd onderteekend. Onze man hield daarop boelhuis en verkocht al z'n ander vee, schapen, lammeren, varkens en ook z'n huisraad zooveel hij er van missen wou. Voordat hij naar Jeruzalem zou trekken, ging hij naar Amsterdam, om te vernemen, wanneer er 'n schip naar de Levant zou gaan. Hij gaat naar 't Prinsenhof, en doet onderzoek naar de reisgelegenheden naar Jeruzalem. Hij verneemt daar, dat er binnenkort 'n kapitein zou vertrekken. Hij zoekt hem op en accordeert met hem, dat hij voor vracht en kost alle dagen „een oort van een Rijksdaalder” zou betalen. Hij mocht 'n kist met koopwaar ter waarde van 300 gulden meenemen. Thuis gekomen, maakt hij z'n „bultzak” klaar, neemt afscheid van vrouw en kinderen, en laat zich naar den Helder brengen, waar de vloot van schepen gereed lag, die naar de Levant zou vertrekken. „Een goede wind hebbende” steekt de vloot in zee en na eenige maanden komt onze Zimon in 't Heilige Land, voor de stad Joppe. Hij ging van daar naar Rama en zoo verder naar Jeruzalem. Aldaar heeft hij van den Gardiaan van den Berg Zion een latijnschen brief ontvangen, waarin vermeld wordt, dat hij in Palestina geweest is en 't Heilige graf heeft bezocht. Uit dien brief bleek, dat hij behalve den tempel nog vele andere heilige plaatsen heeft bezocht. Deze brief was onderteekend door Frater Angelus à Messona, van de orde der Minderbroeders. De vertaling in 't Medemblicker kroniekje luidt als volgt: „Alle ende eenen ieder Saluut — die dezen zullen lezen ofte hooren lezen, van God Almagtig. Wij geven te kennen ende getuygen, hoe dat in deze Heylige Stad van Jerusalem is gekomen, den eerzamen deugdelijken ende vromen (als dat ook genoeg te verstaan doet eenen Testimonialbrief gegeven in de Heerlijkheyt Heerenkarspel) Namentlijk Zimon Pietersz. Poorter, Inwoonder tot Heerenkarspel, die aandachtig, ootmoedig ende devotelijk Perzoonlijk heeft bezocht ende geërt schier alle eerwaardige Plaatzten des Heyligen Lands, Principelijk Betlehem daar Jesus Christus in 't Cribbeken geboren zijnde van de reyne Maget Maria, gelegd is geworden ende van de drie Koningen aangebeden, die alle eerwaardige Graaven, zoo onzes Heeren Jesu Christi alsook Maria ende alle regte getrouwe geloovige Moeder in het dal van Josaphat. Die Heylige Bergen Calvaria, Oliveti ende Zion, daar het menschelijke geslacht door het dierbaar bloet is verlost geworden. Item hij heeft bezocht ende gezien in Bethania het graf van den Heiligen Lazari, als ook Marthae ende Maria Magdalena, alsmede alle andere Heylige plaatzen zoo in als buyten die Heylige voorschreve Stad Jeruzalem, die van Pelgroms devotelijk jaarlijks worden bezocht. Alzoo hebbende verdient menigvuldige gratiën ende genaden, hebben wij den voorschreve Zimon Pietersz. in ware getuigenisse zijner devotie en de pelgrimmatie ootmoediglijk gedaan, dezen bekrachtigt, bevestigt ende met onzen grootsten Zegel, als ook eygene name ende Handschrift, sterk ende autentyk willen maken in Jeruzalem. In 't Klooster St. Salvatoris 1614, den 7 juny. Fr. Angelus qui supra Maria prop”. Na z'n koopwaar met goede winst te hebben verkocht, ging hij weer met 't zelfde schip, waarmee hij was gekomen, de terugreis aanvaarden, en kwam binnen den tijd van 9 maanden behouden in Harencarspel aan. Hij had dus zijn weddenschap glansrijk gewonnen en een flink kapitaal verdiend. Alleen reeds met de winst op de meegenomen koopwaar kon hij alle kosten betalen en hield nog een goede som over. Hij bracht o.a. een deken mede, die op 't graf „Jesu Christi” gelegen had, naar de kroniek vermeldt. Hij is later met zijn gezin verhuisd naar de Groote Sluis in de Zijpe en heeft met vrouw en kinderen nog lang en gelukkig geleefd.

J. SCHUITMAKER Cz.

GEZICHT OP RAGUSA.

RAGUSA.

ZE ligt in het Zuiden van Dalmatië, aan de kust der Adriatische Zee, deze stad. Blauw is er de zee, die met een zilveren rand breekt tegen de rots, welke het fort Lorenzo draagt, en daarover heen spant zich de zonnige zuidelijke hemel. Natuur en bevolking tooveren hier hun rijkste kleuren te voorschijn. Dikke agaven, oleanders en granaatboomen ziet men overal, hier en daar zelfs palmen, en op stille plekjes staan de ernstige cypressen. Op den weg tusschen Gravosa, de haven van Ragusa, die den indruk van een tuin maakt, en de niet verre van daar gelegen stad, werken, gehuld in bontgekleurde lappen, Dalmatiërs en Albaneezen, Turken en negers. Het Oosten spreekt reeds een woordje mee. Maar eerst midden in de stad, in 't bijzonder in haar hoofdstraat, de lange Stradone, krijgt het levensbeeld zijn zuiverder plaatselijk karakter. In nauwe beschaduwde hoekjes arbeiden de handwerkers, de goud-, wapen- en messensmeden, de doek- en zijdestickers, op vlug geïmproviseerde stalletjes stellen de kooplui hun waren ten toon, de bazartrukte van het oosten vertoont zich reeds. En daartusschen beweegt zich de menigte der wandelaars uit de stad en die der koopers uit de dorpen in de omgeving. De mannen uit het Breno-dal dragen lage Turksche schoenen, wit gestrikte wollen kousen, wijde blauwe lakensche broeken, met goud bestikte jasjes en vuurroode hoofddeksels, de mannen uit de bocht van Cattaro paradeeren in hun lange witte jassen. En de vrouwen wedijveren met hen in met zorg gekozen, helgekleurde kleding. Daar zijn de boerinnen uit de Herzegowina, die zich tot grof linnen bepalen, maar daarover mooi versierde schorten dragen. Opvallender is de kleding van de vrouwen uit het Canale-dal. Zij dragen wijde fijn geplooidde rokken, zwarte of bonte jakjes, voorzien van een overvloed van gouden ornamenten, en typisch-gedraaide hoofddoeken of witte mutsen, als de vrouwen uit de Romeinsche Campagna. De vrouwen van Ragusa maken, tenminste in de week, niet veel werk van hun kleding. Men ziet

HET FORT SAN LORENZO TE RAGUSA.

ze aan de Onofriofontein water putten. Een paar schamele vodden bedekken haar naaktheid. Maar ze hebben krachtig gebouwde lichamen, een huid als van brons en zij bewegen zich op bekoorlijke wijze. En dit sappige levensbeeld heeft een ander beeld tot achtergrond, dat van de oude steenen stad, dat nog steeds duidelijk spreekt van een groter, lang voorbij verleden. Want nog steeds staan hier overal de monumenten van de trotsche republiek Ragusa, wier eerste bloeitijd samenhang met de grootste machtsontplooiing van de republiek Venetië. Maar ook na het jaar 1358 toen Ragusa tot Hongarije ging behoren, bleef de stad onder de „Rectoren” een vrije staat, die door zijn consequente handelspolitiek tot het begin van den nieuwen tijd in beteekenis toenam. Zelfs de oorlog met de Turken en de herhaalde verwoestingen door aardbevingen — in 't bijzonder in 1492 en 1520 — konden haar bloei wel onderbreken, maar niet stuiten. Eerst in de volgende eeuwen, als na de ontdekking van Amerika en van den zeeweg naar Oost-Indië de

beteekenis van de kleine zee-staten in midden-Europa vermindert tegenover de westelijker gelegen landen, vond ook de bloei van Ragusa zijn natuurlijk einde. Betrokken in de heerschzuchtige plannen van Napoleon, werden senaat en regeering der Republiek in 1808 door Generaal Marmont ontbonden; zes jaar later kwam Ragusa aan Oostenrijk. Nog bleef uit den tijd der middeleeuwen de vestinggordel bestaan, zijn muren en bastions met klimop en mos begroeid, waarboven aan de landzijde de geweldige van bergsteen opgetrokken toren Minceta uitsteekt, en vlak aan zee het fort Lorenzo, dat de Ragusanen in 1050 oprichtten tegen den gevaarlijken mededinger Venetië. Nog staan aan de uiteinden van de hoofdstraat, de Stradone, de beide stadspoorten, de Porta Pile en de Porta Ploce. Maar binnen deze donkere omlijsting, binnen deze getuigen van de moeilijke jaren van krijg in den aanvang der Republiek, ontplooit zich sinds de latere Gothiek en de vroeg-renaissance, als een gevolg van den rijkdom der stad, weelderig en grootsch de burgerlijke en kerkelijke architectuur. Talrijk zijn de kerken in de stad, welker bewoners naar zuidelijken aard hun uit-

bundig, ook van roef en ruwheid niet terugschrikkend levensgenot, door zulke stichtingen trachtten in 't reine te brengen. De geschiedenis dezer gebouwen voert tot in verre tijden terug. Het zuidelijk portaal van het Dominicaner klooster bezit nog romaansche elementen. Bij de Franciscaner kerk treedt reeds de gothiek overheerschend op. Weliswaar hebben hier, b.v. aan den klokkentoren, latere herstellingen veel oorspronkelijke vormen te loor doen gaan, maar nog is er de kruisgang, wier achthoekige zuilenparen de gewelfde overdekking dragen, met de arcaden en klaverblad-vormige bogen aan de zijde van den hof, waar om een oude fontein exotische planten wild door elkander groeien. In romaansche verhoudingen, maar in de vormen der renaissance, vertoont zich de Salvator-kerk; haar gevel houdt ongeveer het midden tusschen den Dom van Sebenico en Zaccaria te Venetië. De aan Biago, den patroon van Ragusa, gewijde kerk brengt den barok-stijl; voor haar verheft zich, als zinnebeeld van burgerlijke rechtsmacht, een steenen Roland, het opgericht zwaard in de hand. Hij voert ons van de kerkelijke tot de wereldlijke gebouwen. Het meest statig worden deze

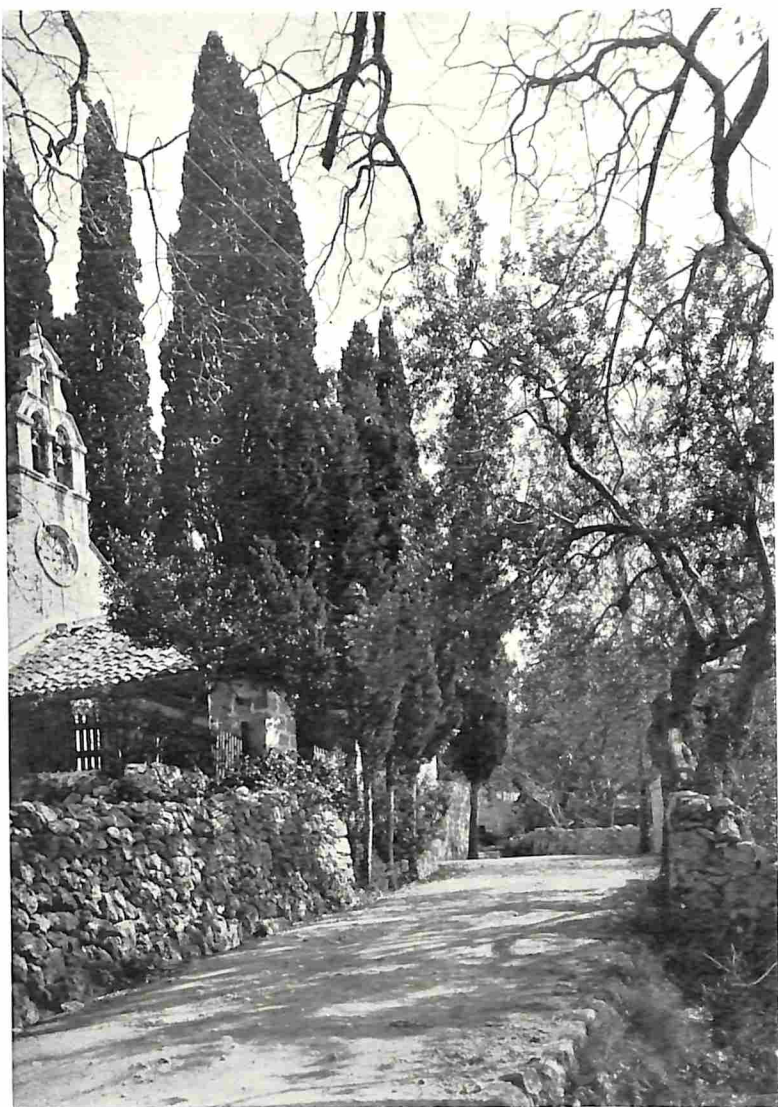
beide vertegenwoordigd door het Rectoren-paleis en de Dom. Het paleis 1) is een meesterwerk van den Florentijn Michelozzo Michelozzi, die een leerling van Donatello geweest is en ook het plan voor het paleis Riccardi te Florence ontworpen heeft. Met het diepe inzicht van zijn tijd voltooide hij hier een werk, welks eerste conceptie schijnt terug te gaan tot den Napolitaan Onofrio. Voor de uitvoering zorgde Giorgio Orsini, de dombouwmeester van Sebenico. De dom van Ragusa werd eerst in 1718 in de ernstige afgemeten vormen van den klooster-barokstijl voltooid. Zoo staan hier in twee stijlen twee tijden der stadsgeschiedenis, hoogtepunt en einde, zinnig tegenover elkaar: in goudachtig patina straalt het paleis der Rectoren, grauw drukt de „toon” die de zeelucht aangebracht heeft, op den Dom. De burgerlijke gebouwen wekken sterker belangstelling. Reeds aan 't begin van de Stradone staat zulk een bewonderenswaardig overblijfsel: de rotonde van de monumentale, met maskers versierde Röhrenfontein, het bekken van een oude

waterleiding, gebouwd door den reeds genoemden Onofrio de la Cava. En aan 't eind der straat waar zij zich voor de Porta Ploce tot een plein verwijdt, verheft zich, niet minder merkwaardig, het paleis der Dogana, in 1520 door den Florentijn Pasquale gebouwd. Boven de arkadenhal in den stijl der renaissance, toonen de vensters de lijnen van de Venetiaansche gothiek; de hof wordt gelijkvloers door ronde, op de eerste verdieping door spitse bogen omgeven. Het gebouw, in de tijden der republiek als munt, maar ook voor gezellige bijeenkomsten gebruikt, is ook heden nog een zeer duidelijke wegwijzer naar de oude, langverdwene burger-noblesse van Ragusa. Door een gewirwar van nauwe, beschaduwde steegjes, die met den bergachtigen grond rusteloos op en neergaan, komt men buiten de stad, en bereikt men de plaats waar de dooden rusten. Zilvergrauwe kalksteen omzoomen den weg, zwart-groene boomen heffen zich als zuilen naar den helderen zonnigen hemel en werpen hun breede schaduwen op de zerken boven de graven. Hier eindelijk heerscht de rust. En hier, waar de overmatige zinnelijke indruk van 't tegenwoordige leven, samengesteld uit drukte en kleur, langzamerhand verdwijnt, is 't ook

de juiste plaats voor den terugblik op het sprookjesachtige, lang voorbij verleden van deze stad, die eens een geëerbiedigde staat geweest, doch thans niet meer dan een bekoorlijk dorp geworden is.

M. E.

1) Zie over dit paleis uitvoeriger: „Buiten” van 1920, No. 45.

BIJ HET S. MICHELE-KERKHOF TE RAGUSA.

FAZANTEN.

IK herinner mij, dat er in de „Contes de la Chaumière” van Octave Mirbeau een schetsje voorkomt, waar hij spreekt over arme, lompe, diepgebogen mensen, die leven in een dorre streek, en die er wegteren van leed en haat. En als antipoden dier mensen, ook in diezelfde streek, op een uitgestrekt adellijk domein, wonen de fazanten, voor wie alles wat daar groeit voedsel is, en die gediend moeten worden door de in die streek levende rampzaligen. Zoals steeds heeft die geniale, maagdelijk en wild-voelende, steeds iedere levensuiting nieuw-belevende Octave Mirbeau,

goed gezien, toen hij de tegenstelling trof —: arm man, vat vol leed en wrok — fazant, onverschillige deftigheid.

☞ Toen ik van morgen door Artis had gewandeld, en toen de winter mij als een spons had doen opzuigen zijn verdrietelijkheid, zijn droefheid, en mij had weten te doen deelen in het stomme leed van lucht en plant en dier en grond, steeg er uit mijn moeheid zoo'n gróót verlangen op naar kleur en vorm en natuur-aristocratie. ☞ Ik liep toen naar de fazanten en zij stelden mij niet te leur. ☞ Fazanten zijn aristocraten met hun uiterlijke volmaaktheid, en innerlijke onvoldoendheid. ☞ Maar de winter is zoo vol van ziel, van diepe ellendigheid, van steeds tot denken en doorvoelen gebiedende symbolen, dat je snakt naar ziellooze, onverschillige schoonheid. Slechts schoonheid, slechts kleur, zonder dat zij gestoord wordt door onze bijvoegende menschenziel. Slechts schoonheid, zooals je een fijne wijn drinkt! Slechts zien, zooals men proeft...., gedachteloos, maar intens. ☞ En dan sta je

voor die fazanten in bewondering, voor de geweldige kleurendurf der natuur, die haar kleuren laat uitbarsten en ze ongemerkt weer laat vervloeien in haar onmetelijk geheel. ☞ Nu, op het witte alomme sneeuwveld, waren zij vanuit de verte als verloren juweelen. En van dichtbij, ontdaan van iedere wazigheid, met haar uiterst scherp getrokken lijnen, hun punctueele schoonheid, waren het, wat zij zijn, de adel, de jonkers der vogels.... Hun onbeweeglijkheid is die van den rasechten aristocraat van het ancien-régime, en zooals deze dóórspeelden en onverschillig deden toen de revolutie aandonderde, laten onze deftigen den winter, die andere dieren tot uit hun droeve oogen blik, met een „petit geste de dédain" over zich gaan. Ze zijn in hun onbeweeglijkheid adellijk, doch niet vorstelijk, zooals onbeweeglijke arenden en uilen. Daartoe missen zij het bezielde, het sombere-tengevolge-van-het-alleene, dat den geestesvorst typeert: Napoleon op den top van Europa, een zeearend, hangende tusschen de wolken, star centrum van de onmetelijkheid der zee. ☞ Nuffig hebben zij zich teruggetrokken onder de coquette ongenaakbare naaldboompjes, de bekoorlijke en ijzersterke, onaantastbare planten-wezentjes. Die geschoren boompjes en die er onder rustende fazanten hooren bij elkaar. ☞ En die vogels, die in dat hoekje van Winter-Artis ancien régime houden, zijn weer evenveel typen als er zoologische soorten zijn. De Reeve's Fazant, die ze ook wel eens Koningsfazant noemen, zit met dikke borst, ingedoken, onder zijn boom, weggedoken in zijn geelgeschubd maliënkolder en heeft geen oog voor z'n wijfje, in haar stemmig huissloofjaponnetje. Ze zijn niet alle teer en verfiind, die vogeladel. Forsch en sterk, met ferme treden en de breede borst trotsch opgericht, wandelt de Zilverfazant, met zijn wijde, witte bef, waaronder dik zwart, als van een heeren-smoking, het onderlijf, en ook de Gestreepte Fazant is nog van een krachtig niet-decadent geslacht.... Maar de Goudfazant is een luchtig onverschillig, schel-egoïstisch heertje, dat bedrijvig, stapje voor stapje, heen en weer trippelt, het halsje in-en uitduwend op het rythme van zijn tred, tot hij met een elastisch sprongetje verdwijnt over den drempel van zijn binnenhok. Een glansfazant, dik markiesje, wandelt voldaan over de sneeuw, met zijn vet lijf, dat druipet van glans en kleur —

terwijl een Lady Amhurst-fazant zijn staart nonchalant over den grond laat sleepen, zonder haar vuil te maken, want zelfs de niets ontziende grond schijnt deze vogels zwijgend te eerbiedigen. — Als wachtend, gelijk deftige-oude-ongetrouwde-juffers, die een laatste kansje wagen, vredig naast elkaar, de drie parelhoenders met de welgedane, rondig-opgetrokken lijven, met hun stemmige, grijze en toch glanzende dracht, zooals metaalerts glanst. ☞ En allen, die vogels, zij liepen door den winter, zonder hun keurige veertjes vuil te maken, zooals men loopen kan over het leven van modder en ellende, zonder er vuil en droef te worden. ☞ Ik bewonder de fazanten maar ik houd niet van ze.... en Mirbeau's „conte" verscheen me weer! Waar fazanten zijn, zijn ook de arme diep-gebukten, vol van stommen wrok.

☞ Maar heerlijk is het, bij ze uit te rusten, te zien en niet te denken: te genieten.

S. VAN PRAAG.

Drie balladen.

9) Uit het Engelsch van Lafcadio Hearn. (Slot).

XI. DE ONTMOETING.

EENS op een dag verliet Oguri-Hangwan zijn verblijf om een inspectie te maken door provincies tot wier regeerder hij was aangesteld. En toen hij Minyo bereikt had, besloot hij een bezoek te brengen bij Kohagi van Hitachi, ten einde haar dank te zeggen voor haar groote goedheid. ☞ Daarom ging hij logeeren bij Yorodzuza, waar hem de fraaiste van alle logeerkamers werd aangewezen, die nog mooier gemaakt was met kamerschutten van goud, met Chineesche tapijten, met Indische muurbekleding en vele andere kostbaarheden van groote waarde. ☞ Toen de vorst beval, dat men Kohagi van Hitachi voor hem zou voeren, kreeg hij ten antwoord, dat zij slechts een der geringste dienstmaagden was en te vuil om voor hem te verschijnen. Maar hij sloeg geen acht op deze woorden en beval slechts, dat zij dadelijk moest komen, hoe vuil zij er ook uitzag. ☞ Daarom was Kohagi, zeer tegen haar wensch, genoodzaakt voor den vorst te verschijnen, dien zij eerst door een scherm heen zag en toen vond, dat hij zooveel op

den Hangwan leek, dat zij er van schrikte. ☞ Toen vroeg Oguri haar hem haar waren naam te noemen; maar Kohagi weigerde, zeggend: „Als ik mijn Heer geen wijn mag reiken, tenzij ik hem mijn waren naam zeg, dan kan ik slechts de tegenwoordigheid van mijn Heer weer verlaten". ☞ Maar toen zij op het punt stond weg te gaan, riep de Hangwan haar toe: „Neen, neen, blijf nog een oogenblikje. Ik heb een goede reden om uw naam te vragen, daar ik diezelfde *gaki-ami* ben, dien gij verleden jaar zoo goed waart in een kar naar Otsu te trekken." ☞ Toen was zij zeer ontroerd en sprak: „Het verheugt mij zeer u weer hersteld te zien. En nu zal ik u met genoegen mijn heele geschiedenis vertellen, in de hoop dat gij, mijn Heer, mij iets zult vertellen van die geestenwereld waaruit gij zijt teruggekeerd en waarin mijn echtgenoot, helaas! thans vertoeft. ☞ Ik ben geboren (mijn hart krimpt ineen als ik van vroegere tijden spreek!) als de dochter van Yokoyama Choja, die woonde in het distrikt Soba, in de provincie Sagami, en mijn naam was Teruté-Himé. ☞ Slechts te goed herinner ik mij helaas! dat ik drie jaar geleden gehuwd ben met een

STEEGJE IN RAGUSA.

beroemd en hooggeplaatst man, wiens naam was Oguri-Hangwan, Kané-uji, die woonde in de provincie Hitachi. Maar mijn echtgenoot werd vermoord door mijn vader op aanstichting van diens eigen derden zoon Saburo. Ik zelf werd door hem veroordeeld om verdrinken te worden in de zee van Sagami. En dat ik nog leef, heb ik te danken aan de trouwe dienaren van mijn vader Onio en Oniji. Toen sprak de Hangwan tot haar: Gij ziet hier vóór u, Teruté, uw echtgenoot Kané-uji. Ofschoon ik met mijn gevolg vermoord werd, ben ik voorbeschikt om nog vele jaren op deze wereld te leven. Ik werd gered door den geleerden priester van den Fujisawa-tempel en doordat hij een kar voor mij verzorgde, werd ik door vele goede mensen gebracht naar de heete bronnen van Kumano, waar mijn vroegere gestalte en gezondheid mij hergeven werden. En nu ben ik benoemd tot heerscher over de drie provinciën en kan alles hebben, wat ik wensch. Toen zij dit hoorde, kon Teruté nauwelijks gelooven, dat het geen droom was, en zij weende van vreugde. Toen sprak zij: „O! wat voor vreeselijke dingen heb ik doorstaan, sinds ik u voor 't laatst heb gezien! Zeven dagen en nachten lang heb ik rondgezwakt op de zee in een open boot; toen heb ik groot gevaar uitgestaan in de golf van Nawoyé en werd daaruit gered door een goeden man, Murakami Dayu genaamd. En daarna ben ik vijf-en-zeventig maal verkocht; en den laatsten keer werd ik hierheen gebracht, waar ik allerlei vernederingen heb moeten verduren omdat ik weigerde een *joro* te worden. Dit is de reden, dat gij mij thans in zoo een treurigen toestand ziet”. En Kanéuji was zeer vertoornd, toen hij hoorde van het wreede gedrag van den onmenschen Chobei en hij wilde dezen dadelijk ter dood laten brengen. Maar Teruté smeekte haar echtgenoot 's mans leven te sparen en zoo vervulde zij de belofte, die zij lang tevoren aan Chobei gedaan had — dat zij zelfs, zoo noodig, haar eigen leven zou opofferen voor haar meester en meesteres, mits zij vijf dagen verlof kreeg om de kar van de *gaki-ami* voort te trekken”. En Chobei was haar daar zeer dankbaar voor; en als vergoeding schonk hij den Hangwan de honderd paarden uit zijn stallen en aan Teruté gaf hij de zes-en-dertig dienstmaagden, die in zijn huis waren. Toen ging Teruté-Himé, uitgedost in fraaie kleeën, met Prins Kané-uji weg; en zij begonnen hun reis naar Sagami, verblijd van harte.

XII. DE WRAAK.

Dit is het district Soba, in de provincie Sagami, het geboorteland van Teruté; hoeveel lieflijke en hoeveel droeve gedachten brengt het hun in herinnering! En hier zijn ook Yokoyama en zijn zoon, die Oguri door vergift vermoord hebben. En dus werd Saburo, de derde zoon, gevoerd naar het moeras Tosuka-no-hara genaamd en daar gestraft. Maar Yokoyama Choja, hoe slecht hij ook geweest was, werd niet gestraft; omdat ouders, hoe slecht ze ook zijn, altijd voor hun kinderen moeten zijn als de zon en de maan. En toen hij dit vernam, had Yokoyama groot berouw over wat hij had gedaan. Onio en Oniji, de broeders, ontvingen vele geschenken, omdat zij prinses Teruté gered hadden aan de kust van Sagami. Zoo werden de goeden beloond en de slechten ten ondergang gebracht. Voorspoedig en gelukkig keerden Oguri-Sama en Teruté-Himé naar Miako terug en hun huwelijk was schoon als het ontluiken van de lentebloemen. Gelukkig! Gelukkig!

DE BALLADE VAN O-SHICHI.

In den herfst worden de herten binnen het bereik der jagers gelokt door het geluid der fluiten, hetwelk gelijkt op het geluid der stemmen van hun wijfjes, en zoo worden ze gedood. Bijna op dezelfde wijze wierp een der vijf mooiste meisjes in Yedo haar leven weg in een oogenblik van verblindings, door de liefde veroorzaakt. En toen zij, na een dwaasheid te hebben gedaan, voor den burgemeester van de stad Yedo gebracht werd, ondervroeg deze hooge ambtenaar de jonge misdadigster zeggende: „Zijt gij niet O-Shichi, de dochter van den *yaoya*? (groentenkoopman). En hoe kwaamt gij, er toe zulk een ontzettende misdaad als brandstichting te begaan?” Toen antwoordde O-Shichi weenend en handenwringend: „Voorwaar, dit is de eenige misdaad, die ik ooit begaan heb; en ik had geen andere reden om dat te doen, dan deze: Eens tevoren, toen er een hevige brand was geweest — zóó een felle brand, dat bijna geheel Yedo verwoest werd — is ook ons huis afgebrand. En wij drieën — mijn ouders en ik — niet wetend waar anders heen te gaan, zochten een onderkomen in een Boeddhistischen tempel ten einde daar te wonen tot ons huis herbouwd zou zijn. In dien tempel was een jonge acoliet, en tusschen ons ontloek de liefde. Wij ontmoetten elkaar in 't geheim en wij beloofden elkaar nooit te verlaten; en wij hebben elkaar trouw gezworen door elkaar een geschreven

gelofte te geven, dat wij elkaar eeuwig zouden beminnen. Vóór onze kussens nog vastgelegd waren 1) was ons nieuw huis in Hongo gebouwd en gereed om ons te ontvangen. Maar van dien dag af waarop ik een droevig afscheid had genomen van Kichiza-Sama, aan wien ik trouw gezworen had voor den duur van twee levens, is nog geen enkele maal mijn hart verheugd door een enkel briefje van den acoliet. 's Nachts alleen in mijn bed liggend, placht ik er voortdurend aan te denken, en ten slotte kwam in den droom de vreeselijke gedachte bij mij op om

het huis in brand te steken als het eenige middel om mijn mooien minnaar weer te zien. Toen nam ik op een avond een bundel droog riet en legde daarin eenige stukken gloeiende houtskool en plaatste in stilte dit alles in een loods aan de achterzijde van het huis. Er brak brand uit en er was groot rumoer en ik werd gearresteerd en hierheen gevoerd — o! hoe vreeselijk was dit alles! Nooit, nooit meer zal ik zulk een misdrijf begaan. Maar wat er ook gebeure, red mij, red mij, mijn Bugyo 2). O, ik bid u, heb medelijden met mij!” Ach! het onschuldige verweer!... Maar wat was haar leeftijd? Helaas! zij was vijftien jaar en kon niet gespaard worden. Dus werd O-Shichi veroordeeld volgens de wet. Maar eerst werd zij gebonden met sterke touwen en gedurende zeven dagen publiekelijk te pronk gesteld op de brug genaamd Nihonbaski. O! wat een treurig gezicht was dat! Haar tantes en nichten, zelfs Bekurai en Kakusuké, de dienstboden, moesten vaak hun mouwen uitwringen, zoo nat waren deze van hun tranen. Maar omdat de misdaad onvergeeflijk was, werd O-Shichi aan vier palen gebonden en een vuur werd aangestoken en de vlam steeg op!... En de arme O-Shichi te midden dier vlammen! Op dezelfde wijze vliegen de zomerinsecten naar de vlam.

1) Terwijl de minnenden elkaar 's nachts in het geheim plachten te ontmoeten

2) Gouverneur of plaatselijk opperhoofd; ook vaak rechter.

GEZICHT OP LAUSANNE.